

การศึกษารูปแบบ ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรวมของ โรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์

The Study Learning Model, Issues, and Solutions Inclusive Education of Silachapiphat School

อาภรณ์ ชาญมณีตระกูล¹ ธัชทฤต เทียมธรรม² ผกามาศ นันทจิรวรวัฒน์³
Aporn Chanmanetrakul¹ Thattharit Thiamtham² Pakamas Nantajeewarawat³

¹⁻³ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

¹⁻³ Master of Education, Kasetsart University

บทคัดย่อ

Received: August 15, 2018

Revised: October 3, 2018

Accepted: October 4, 2018

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบ ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ กลุ่มที่ศึกษาประกอบด้วย ผู้อำนวยการ ครูที่ปรึกษาและครูการศึกษาพิเศษของโรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ รวมทั้งสิ้น จำนวน 43 ท่าน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามความคิดเห็น วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาโดยการหา ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ มีรูปแบบการจัดการเรียนรวม 3 รูปแบบดังนี้ รูปแบบที่ 1 การเรียนรวมเต็มเวลา รูปแบบที่ 2 เรียนรวมบางเวลา รูปแบบที่ 3 เรียนเฉพาะห้องเรียนคู่ขนาน โดยรูปแบบการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนได้ยึดหลักโครงสร้างซึ่งรวมกับแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานและหลักการบริหารงานด้วยวงจรคุณภาพ สำหรับปัญหาการจัดการเรียนรวม พบว่า ครูผู้สอน การขาดความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับสภาพปัญหานักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ นักเรียนปกติการขาดความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพปัญหา พฤติกรรม และสัมพันธภาพระหว่างกันกับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ และผู้ปกครองการขาดความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและการจัดการเรียนรวมในโรงเรียน สำหรับแนวทางการจัดการเรียนรวมพบว่า ผู้บริหารควรสร้างความตระหนักให้กับครูผู้สอนในโรงเรียนโดยการเชิญผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญมาให้ความรู้แก่ครูผู้สอน ครูผู้สอนและครูการศึกษาพิเศษทำความเข้าใจและให้ความรู้กับนักเรียนปกติเกี่ยวกับบุคลิภาพ อารมณ์ และความต้องการในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ และโรงเรียนจัดประชุม/อบรม ผู้ปกครองเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมวิธีการดูแล ช่วยเหลือ และแนวทางการพัฒนานักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษไปเป็นในทางทิศทางเดียวกัน

คำสำคัญ : รูปแบบ แนวทางการแก้ปัญหา การจัดการเรียนรวม

Abstract

This research aimed to study the of Learning Model, Issue, and Solution of Inclusive Education at Silachapiphat School. The study group consisted of 43 personals. These include 1 principal 40 classroom teachers and 2 special need teachers at Silachapiphat School. The research tools were in the interview and questionnaires. Content analysis was for qualitative data, analyze the quantitative to descriptive statistics percentage, mean, and standard deviation.

The results of the study revealed that the model of inclusive education at Silachapiphat School has 3 models of inclusive education forms. Forms; 1 Full Inclusion 2. Partial Inclusion 3. Parallel Classroom. The school management also uses SEAT Framework, School-Based Management (SBM) and Deming cycle; Plan-Do-Check-Act (PDCA). The issue of inclusion education also revealed that teachers lack the awareness, knowledge, and understanding of the problem states associated with special needs students. The regular student is not of awareness, knowledge, and understanding of problem conditions, behavior and interpersonal relationships with special needs students lastly, parents' issues of lack of awareness, understanding about of special needs students the recommended solution to the inclusion issue is: School administrators should raise teacher's awareness through training/seminars to educate teachers. Special needs teachers and classroom teachers should educate regular students about their personalities, emotion, and need to care for students with special needs. Lastly, giving training/seminars to parents educate them about behavior, development and how to care special needs students in the same direction.

Keywords : Model, Solutions, Inclusive Education

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 กล่าวว่า การเรียนรวม หมายถึง การจัดให้คนพิการได้รับการศึกษาในระบบการศึกษาทั่วไปทุกระดับและหลากหลายรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เป็นศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มฟื้นฟู เตรียมความพร้อมเด็กพิการทุกประเภท เพื่อการส่งต่อไปยังโรงเรียนโรงเรียนเฉพาะคนพิการ สำหรับบริการแก่เด็กพิการค่อนข้างรุนแรงไม่สามารถเรียนกับนักเรียนปกติทั่วไปได้ ศูนย์การเรียนเฉพาะคนพิการที่จัดการศึกษานอกระบบหรือตามอัธยาศัยแก่คนพิการโดยเฉพาะหน่วยงานทางการศึกษา บุคคลในครอบครัว ชุมชน สถานพยาบาลและทางสถาบันทางสังคมอื่นเป็นผู้จัดการศึกษา และโรงเรียนเรียนรวม เป็นโรงเรียนปกติทั่วไปที่จัดการเรียนรวมให้กับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้เรียนรวมกับนักเรียนปกติในโรงเรียนทั่วไปได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน : 2551: 2) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีนโยบายให้สถานศึกษา ในสังกัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการในรูปแบบการจัดการเรียนรวมโดยใช้โครงสร้างชี้ท และการบริหารจัดการทั้งระบบโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ได้คัดเลือกโรงเรียนเข้าร่วมโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมครอบคลุมทุก ๆ อำเภอ อำเภอละไม่น้อยกว่า 2 โรงเรียน ในปีการศึกษา 2555 มีโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมจำนวนทั้งสิ้น 5,026 โรงเรียน และมีโรงเรียนเครือข่ายที่มีเด็กพิการเรียนรวมอีก จำนวน 17,448 โรงเรียน โดยมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มโอกาสให้เด็กพิการทุกคนได้เข้าเรียนอย่างทั่วถึงและเรียนในโรงเรียนใกล้บ้าน เพื่อให้ได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคลในรูปแบบโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2557)

โรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์เป็นหนึ่งในโรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรวมของสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร ในปี พ.ศ. 2557 จนถึงปัจจุบัน โดยโรงเรียนได้ยึดหลักโครงสร้างชี้ท (SEAT) ด้วยองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านเครื่องมือที่ เป็นกระบวนการในการปฏิบัติงานการจัดการเรียนรวม ร่วมกับการนำแนวคิดทางการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management: SBM) ตามนโยบายที่กำหนดไว้ โรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ได้มีการพัฒนา ปรับปรุงแก้ไข การดำเนินงาน จึงมีผลงานต่าง ๆ ดังนี้ การร่วมกิจกรรมการแข่งขันงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนกลุ่มการศึกษาพิเศษ (เรียนรวม) ระดับชาติและระดับเขตพื้นที่การศึกษา งานพัฒนาศักยภาพผู้เรียนเรียนรวม (Best Practices) วิจัยในชั้นเรียน พร้อมทั้งเป็นโรงเรียนผ่านเกณฑ์มาตรฐานการเรียนรวม ประกอบด้วยมาตรฐาน 4 ด้าน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีผลการพัฒนาเต็มศักยภาพตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล มาตรฐานที่ 2 ครูปฏิบัติงานเรียนรวมอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล มาตรฐานที่ 3 ผู้บริหารบริหารจัดการเรียนรวมอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล มาตรฐานที่ 4 สถานศึกษามีการสร้าง ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนรวม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2557)

โรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ได้รับมาตรฐานการจัดการเรียนรวมในระดับดีมากทุกด้าน เป็นตัวบ่งชี้ว่าโรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ประสบผลสำเร็จในการดำเนินการจัดการเรียนรวม เป็นโรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรวมของสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษารูปแบบ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการจัดการเรียนรวมสำหรับโรงเรียนอื่น ๆ ต่อไป

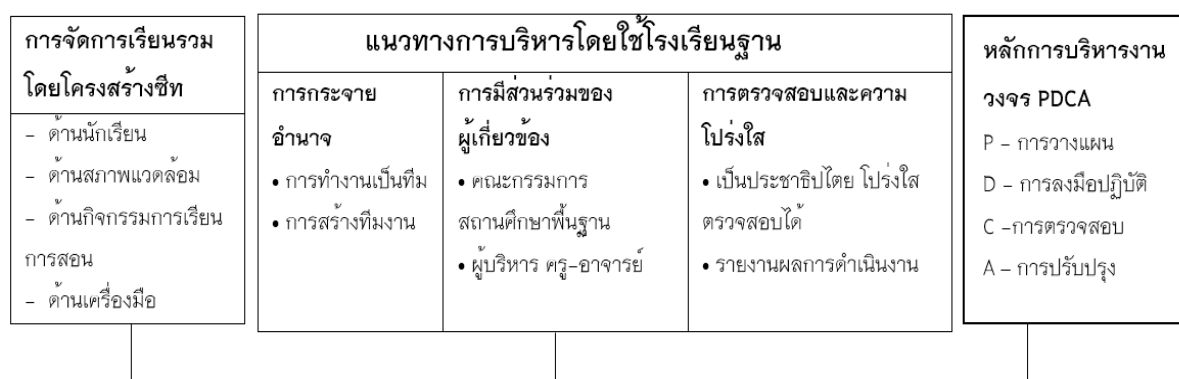
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์
2. เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์

3. เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์

กรอบแนวคิด

รูปแบบการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ ได้นำหลักการดำเนินงานการจัดการเรียนรวม โดยโครงสร้างซีท (SEAT) 4 ด้าน เบญจา ชลธารันนท์. (2546: 6) ประกอบด้วย ด้านนักเรียน S-Students ด้านสภาพแวดล้อม E-Environment ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน A-Activities ด้านเครื่องมือ T-Tools รวมกับ แนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนฐาน (School Based Management : SBM) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน. 2557) ได้ดัดภาพประกอบ

ภาพที่ 1 รูปแบบการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

กลุ่มที่ใช้ในการศึกษา คือ บุคลากรของโรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ ครูที่ปรึกษา จำนวน 40 คน ครูการศึกษาพิเศษ จำนวน 2 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 43 คน

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

1. รูปแบบการจัดการเรียนรวม
2. ปัญหาการจัดการเรียนรวม
3. แนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนรวม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

1. แบบสัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบ ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรวมใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านครูผู้สอน ด้านการเรียนการสอน ด้านอาคารและสภาพแวดล้อม และด้านเครื่องมือ
2. แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อร่างรูปแบบการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ สำหรับพิจารณาความสอดคล้องกับบริบทจริงของโรงเรียน
3. แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ ซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายเปิด
4. แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อประเด็นปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (Check list) ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์สอนและประสบการณ์เกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ รวมจำนวน 18 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยผู้เชี่ยวชาญในโรงเรียนทั้ง 7 ท่านประกอบด้วย ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูที่ปรึกษา จำนวน 4 ท่าน และครูการศึกษาพิเศษ จำนวน 2 ท่าน โดยใช้เทคนิคเดลฟาย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลรูปแบบ ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ มีขั้นตอนการเก็บข้อมูล ดังนี้

1. การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 7 ท่าน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูที่ปรึกษา จำนวน 4 ท่าน และครูการศึกษาพิเศษ จำนวน 2 ท่าน เกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ และทำการบันทึกเสียง พร้อมทั้งขอเอกสารข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนรวม

2. สอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในข้อที่ 1 ที่มีต่อร่างรูปแบบการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ โดยใช้แบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญซึ่งในข้อที่ 1 ซึ่งจะพิจารณาความสอดคล้องของร่างรูปแบบกับบริบทจริงของโรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ พร้อมให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงรูปแบบการดำเนินการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3. สอบถามประเด็นปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาของการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ จากผู้เชี่ยวชาญในโรงเรียนที่ให้ข้อมูลในข้อที่ 1 โดยใช้แบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นที่มีต่อประเด็นปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาในแต่ละชั้น

4. สอบถามความคิดเห็นของกลุ่มที่ศึกษาจำนวน 43 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูที่ปรึกษา จำนวน 40 ท่าน และครูการศึกษาพิเศษ จำนวน 2 ท่าน รวมทั้งหมดจำนวน 43 คน สอบถามความคิดเห็นระดับของประเด็นปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลแบบสอบถามด้วยตนเองพร้อมกับขอรับแบบสอบถามกลับมาด้วยตนเองที่โรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. นำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสัมภาษณ์จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 7 ท่าน ประกอบด้วยผู้อำนวยการโรงเรียน ครูที่ปรึกษา จำนวน 4 ท่าน และครูการศึกษาพิเศษ จำนวน 2 ท่าน ของโรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ มาถอดเทปและดำเนินการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

2. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อร่างรูปแบบการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 7 ท่าน ประกอบด้วยผู้อำนวยการโรงเรียน ครูที่ปรึกษา จำนวน 4 ท่าน และครูการศึกษาพิเศษ จำนวน 2 ท่าน ของโรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ มาวิเคราะห์ความถี่ของการตอบในแต่ละขั้นตอนการดำเนินงานการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ เพื่อเป็นการยืนยันความสอดคล้องกับบริบทจริงของรูปแบบที่ได้ในการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์

3. นำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามปลายเปิดประเด็นเกี่ยวกับประเด็นปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาของรูปแบบการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 7 ท่าน ประกอบด้วยผู้อำนวยการ

โรงเรียน ครูที่ปรึกษา จำนวน 4 ท่าน และครูการศึกษาพิเศษ จำนวน 2 ท่าน ของโรงเรียนศิลาจารย์พัฒน์ มาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

4. นำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนศิลาจารย์พัฒน์ในแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของคะแนนความคิดเห็นจากแบบสอบถาม

สรุปผลการวิจัย

1. จากการศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนศิลาจารย์พัฒน์ โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในโรงเรียน จำนวน 7 ท่าน ประกอบกับข้อมูลเอกสารเกี่ยวกับการจัดการเรียนรวมของโรงเรียน พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนศิลาจารย์พัฒน์มี 3 รูปแบบ คือ รูปแบบที่ 1 เรียนรวมแบบเต็มเวลา โดยให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้เรียนร่วมกับนักเรียนปกติ รูปแบบที่ 2 เรียนรวมบางเวลา โดยให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนในชั้นเรียนปกติบางรายวิชา และรูปแบบที่ 3 เรียนเฉพาะห้องเรียนคู่ขนานสำหรับบุคคลออทิสติก และพบว่าโรงเรียนศิลาจารย์พัฒน์ได้ดำเนินการจัดการเรียนรวมโดยยึดหลักโครงสร้างซีท (SEAT) แนวคิดทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนฐาน (School Based Management: SBM) และได้นำหลักการบริหารงานด้วยวงจรคุณภาพตามแนวคิดของ Deming Cycle (PDCA) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน (P: Plan) การลงมือปฏิบัติ (D: Do) การตรวจสอบ (C: Check) และการปรับปรุง/พัฒนา (A: Act) มาใช้ในกระบวนการบริหารการดำเนินงานการจัดการเรียนรวม โดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 7 ท่าน ได้ยืนยันรูปแบบการจัดการเรียนรวมในแต่ละประเด็นดังข้อมูลในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนศิลาจารย์พัฒน์

ประเด็น	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญท่านที่						
	1	2	3	4	5	6	7
1. การจัดการเรียนรวมของโรงเรียนศิลาจารย์พัฒน์ ยึดหลักโครงสร้างซีท (SEAT) และ การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2. การจัดการเรียนรวมของโรงเรียน ศิลาจารย์พัฒน์ใช้หลักการบริหารด้วยวงจรคุณภาพ (PDCA)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
3. การดำเนินการจัดการเรียนรวมของโรงเรียน ศิลาจารย์พัฒน์ในขั้นตอนกระบวนการ วางแผน (Plan)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
4. การดำเนินการจัดการเรียนรวมของโรงเรียน ศิลาจารย์พัฒน์ในขั้นตอนการดำเนินงาน (Do)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
5. การดำเนินการจัดการเรียนรวมของโรงเรียน ศิลาจารย์พัฒน์ในขั้นตอนการตรวจสอบ (Check)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

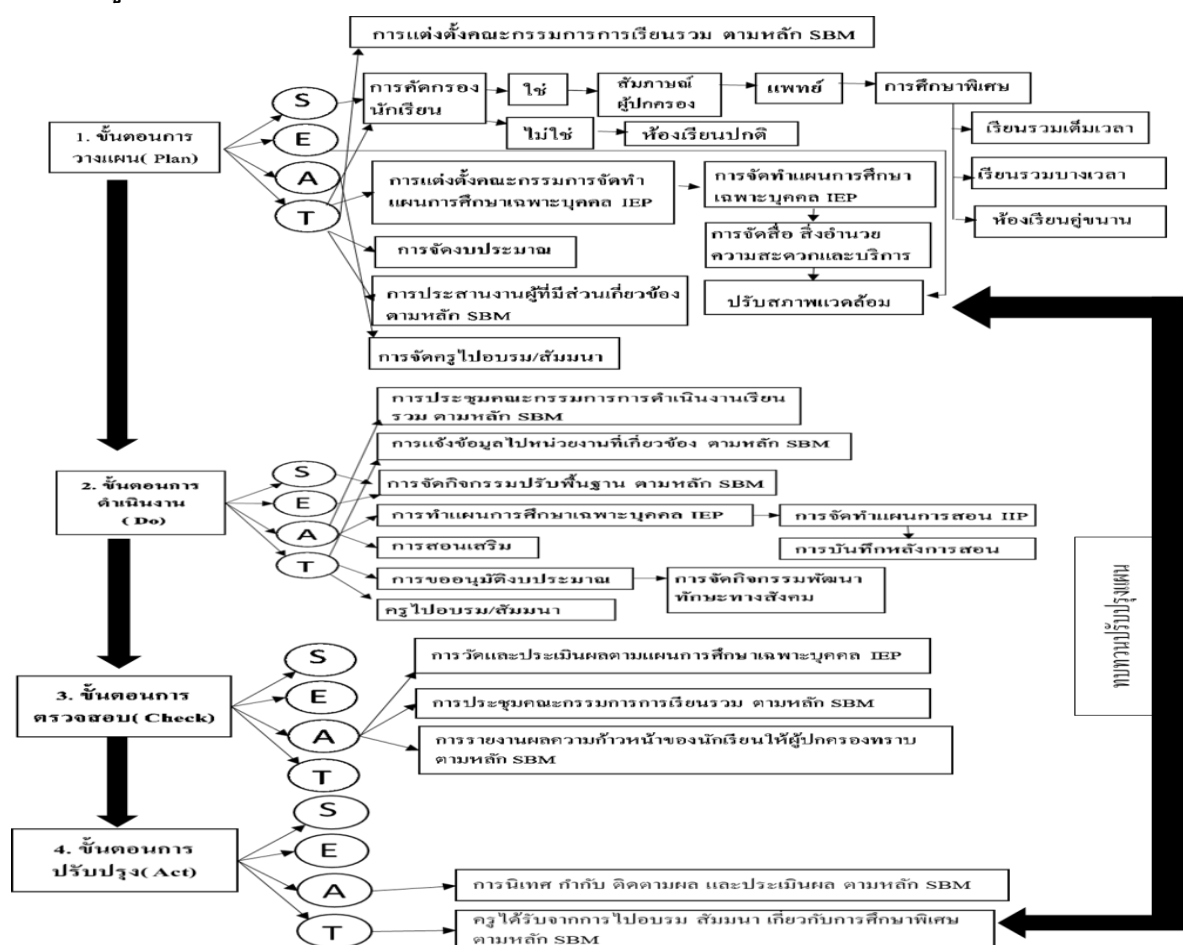
ตารางที่ 1 (ต่อ)

ประเด็น	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญท่านที่						
	1	2	3	4	5	6	7
6. การดำเนินงานการจัดการเรียนรวมของโรงเรียน นศิลาคารพัฒนาในขั้นตอนการปรับปรุงและ พัฒนา (Act)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

หมายเหตุ ✓ หมายถึง เห็นด้วยกับรูปแบบการจัดการเรียนรวมนี้

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญในโรงเรียน จำนวน 7 ท่าน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ ครูที่ปรึกษา จำนวน 4 ท่าน และครูการศึกษาพิเศษ จำนวน 2 ท่าน ทุกท่านเห็นด้วยกับร่างรูปแบบการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนนศิลาคารพัฒนาว่ามีความสอดคล้องกับบริบทจริงทุกขั้นตอน โดยรูปแบบการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนนศิลาคารพัฒนาเป็นดังแผนผังต่อไปนี้

รูปแบบการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนนศิลาคารพัฒนาโดยยึดหลักโครงสร้างซีท SEAT

ภาพที่ 1 แสดงแผนผังรูปแบบการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนนศิลาคารพัฒนา

2. ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ ผลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามจากกลุ่มที่ศึกษา จำนวน 43 ท่าน ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 88.37 อายุส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 20-30 ปี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 32.52 การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 93.02 ครูผู้สอน จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 93.02 ประสบการณ์สอนส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 1-10 ปี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 67.44 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์สอนเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 62.79 ตอนที่ 2 ประเด็นปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาในประเด็นใหญ่ โดยแสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เรียงลำดับระดับมากไปหาน้อย พบว่า

2.1 ด้านครูผู้สอน พบว่าครูผู้สอนขาดความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับสภาพปัญหานักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ โดยเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหา คือ 1) ผู้บริหารมีคำสั่งในการแต่งตั้งคณะกรรมการที่รับผิดชอบงานการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความ ต้องการจำเป็นพิเศษอย่างชัดเจนโดยครอบคลุมถึงครูทุกชั้นเรียนที่มีนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้าเรียนรวมในชั้นเรียนนั้นด้วย ($\bar{X}=3.98, S.D.=0.46$) 2) ครูการศึกษาพิเศษคอยให้คำปรึกษา แนะนำช่วยเหลือ ครูผู้สอนเกี่ยวกับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนรวม ($\bar{X}=3.95, S.D.=0.61$) 3) ผู้บริหารสร้างความตระหนักครูผู้สอนในโรงเรียน โดยการเชิญผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มาอบรม/สัมมนาให้ความรู้แก่ครูผู้สอนในการดูแลให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ พร้อมทั้งไปศึกษาดูงานจากโรงเรียนอื่น ๆ ที่เป็นต้นแบบในการจัดการเรียนรวม ($\bar{X}=3.86, S.D.=0.46$) 4) ในกรณีรายวิชาที่นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษไม่สามารถเรียนรวมในห้องเรียนปกติได้ ครูผู้รับผิดชอบควรจัดให้นักเรียนไปเรียนในห้องเรียนคู่ขนานกับครูการศึกษาพิเศษ ($\bar{X}= 3.79, S.D.=0.61$)

2.2 ด้านนักเรียนปกติขาดความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพปัญหา พฤติกรรมและสัมพันธภาพระหว่างกันกับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ แนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ โดยเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหา คือ 1) ครูผู้สอนและครูการศึกษาพิเศษ ให้ความรู้แก่นักเรียนปกติเกี่ยวกับการปฏิบัติตนต่อนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษอย่างถูกต้อง โดยส่งเสริมการทำงานเป็นทีม กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน ให้นักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้ทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อให้เด็กทั้งสองกลุ่มมีความเข้าใจและมีประสบการณ์ตรงในการอยู่ร่วมกัน ($\bar{X}= 4.00, S.D. =0.37$) 2) ครูผู้สอนและครูการศึกษาพิเศษทำความเข้าใจและให้ความรู้กับนักเรียนปกติเกี่ยวกับบุคลิกลักษณะ อารมณ์ และความต้องการในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ($\bar{X}= 3.88, S.D. =0.49$)

2.3 ด้านผู้ปกครองพบว่าผู้ปกครองขาดความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและการจัดการเรียนรวมในโรงเรียน แนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ โดยเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหา คือ 1) โรงเรียนจัดประชุม/อบรม ผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมวิธีการดูแลช่วยเหลือ แนวทางการพัฒนา นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษไปในทางที่ดีด้วยกัน ($\bar{X}= 3.96, S.D. =0.50$) 2) โรงเรียนจัดอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจกับผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เกี่ยวกับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ($\bar{X}= 3.91, S.D. =0.42$) 3) โรงเรียนจัดการประชุมผู้ปกครอง เพื่อการทำความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายและการดำเนินงานการจัดการเรียนรวม ($\bar{X}= 3.84, S.D. =0.48$)

อภิปรายผล

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษารูปแบบ ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ ผู้วิจัยนำเสนออภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. รูปแบบการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์มีรูปแบบการจัดการเรียนรวม 3 รูปแบบ ดังนี้ รูปแบบที่ 1 เรียนรวมแบบเต็มเวลา โดยให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้มีโอกาสได้เรียนชั้นเดียวกับนักเรียนปกติ รูปแบบที่ 2 เรียนรวมบางเวลา โดยให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนในชั้นเรียนปกติบางวิชา และรูปแบบที่ 3 เรียนเฉพาะห้องเรียนคู่ขนานสำหรับบุคคลออทิสติก เป็นการจัดการศึกษาสำหรับเด็ก/บุคคลออทิสติกที่มีการบูรณาการองค์ความรู้หลายส่วนเข้าด้วยกัน สอดคล้องกับศักยภาพของเด็กแต่ละคน จนสามารถเรียนรวมกับนักเรียนปกติในชั้นเรียนปกติ ซึ่งได้สอดคล้องกับ วาริ ธีระจิตร (2545) ได้กล่าวถึงรูปแบบการจัดการเรียนรวมระหว่างนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษกับนักเรียนปกติมีหลายรูปแบบ ได้แก่ รูปแบบที่ 1 ชั้นเรียนปกติเต็มวัน รูปแบบที่ 2 ชั้นเรียนปกติเต็มวันและบริการปรึกษา รูปแบบที่ 3 ชั้นเรียนปกติเต็มวันและบริการครูเดินสอน รูปแบบที่ 4 ชั้นเรียนปกติเต็มวันและบริการสอนเสริม รูปแบบที่ 5 เรียนพิเศษและชั้นเรียนปกติ รูปแบบที่ 6 ชั้นเรียนพิเศษในโรงเรียนปกติ รูปแบบที่ 7 เรียนเต็มวันและบริการสอนเสริม รูปแบบที่ 8 ชั้นเรียนพิเศษและชั้นเรียนปกติ โดยรูปแบบการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ได้ยึดหลักโครงสร้างซีท (SEAT) และการนำแนวคิดทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนฐาน (School Based Management : SBM) ตามนโยบายของรัฐที่กำหนดไว้ โรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ได้มีการพัฒนา ปรับปรุงแก้ไข ในการดำเนินงานการจัดการเรียนรวมได้พบว่า โรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ได้มีการนำหลักการบริหารงานด้วยวงจรคุณภาพตามแนวคิดของ Deming Cycle (PDCA) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน (P: Plan) การลงมือปฏิบัติ (D: Do) การตรวจสอบ (C: Check) และการปรับปรุง/พัฒนา (A: Act) อยู่ในกระบวนการบริหารการดำเนินงานการจัดการเรียนรวมด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ สิริมา หมอนใหม่ (2543: 138) ที่กล่าวว่า การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมมีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องหลายอย่างตั้งแต่กำหนดนโยบายที่ชัดเจน การพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกระดับตามบทบาทและสามารถทำงานร่วมกันได้ การประสานความร่วมมือระหว่างเครือข่ายในการสนับสนุนอย่างเพียงพอและต่อเนื่อง มีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพจะต้องดำเนินการที่สอดคล้องและสัมพันธ์ไปพร้อม ๆ กัน ได้

2. ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์

2.1 ครูผู้สอนขาดความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจ ของสภาพปัญหานักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนไม่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการจัดการเรียนรวม ครูผู้สอนขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาและพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในแต่ละประเภทของความบกพร่อง และครูผู้สอนขาดประสบการณ์ในการสอนนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยธีระพงษ์พรหมกุล (2558) ที่ได้ศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนรวมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) เป็นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ด้านสภาพแวดล้อม พบว่า ผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบด้านการศึกษาร่วมกันสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรวมให้แก่คณะครูและบุคลากรอื่นในโรงเรียนอย่างชัดเจน สะท้อนให้เห็นว่าโรงเรียนมีการปฏิบัติตามนโยบายอย่างเคร่งครัด แต่ยังไม่สามารถดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพได้เท่าที่ควร สำหรับแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรวม ในด้านการบริหารการจัดการ ดังนี้ ผู้บริหารสร้างความตระหนักครูผู้สอนในโรงเรียน โดยการเชิญผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มาอบรม/สัมมนาให้ความรู้แก่ครูผู้สอน ในการดูแลให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ พร้อมทั้งไปศึกษาดูงานจากโรงเรียนอื่น ๆ ที่เป็นต้นแบบในการจัดการเรียนรวม ผู้บริหารมีคำสั่งในการแต่งตั้งคณะกรรมการที่รับผิดชอบงานการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษอย่างชัดเจนโดยครอบคลุมถึงครูทุกชั้น

เรียนที่มีนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้าเรียนร่วมในชั้นเรียนนั้นด้วย ครูการศึกษาพิเศษคอยให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ ครูผู้สอนเกี่ยวกับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนรวม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ชมพูนุช สมจันทร์ (2557) ที่ได้ศึกษาการจัดการเรียนรวมโดยใช้โครงสร้างชีวิตของโรงเรียน วชิรวิทย์ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า โรงเรียนมีการกำหนดทิศทางการปฏิบัติงานให้ครู จัดสรรงบประมาณ การอบรม/สัมมนา การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ แก่ครู ผู้ปกครอง ในเรื่องการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

2.2 นักเรียนปกติขาดความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพปัญหา พฤติกรรมและสัมพันธภาพ ระหว่างกันกับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนปกติไม่ยอมให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้ากลุ่มทำกิจกรรมด้วยกัน นักเรียนปกติไม่ยอมรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษร่วมเรียนในชั้นเรียน และ นักเรียนปกติไม่เข้าใจถึงพฤติกรรมของเพื่อนนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญทิการ์ ศุภธรรม (2550:105-107) ที่ศึกษาพบว่า สภาพปัญหาด้านนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ในเรื่องเตรียมความพร้อมและการทำความเข้าใจวิธีการช่วยเหลือดูแลนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษให้นักเรียนปกติที่เรียนร่วม สำหรับแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรวม ด้านครูผู้สอนและด้านการจัดการเรียนการสอน ดังนี้ ครูผู้สอนและครูการศึกษาพิเศษทำความเข้าใจและให้ความรู้กับนักเรียนปกติเกี่ยวกับบุคลิกภาพ อารมณ์ และความต้องการในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ครูผู้สอนและครูการศึกษาพิเศษให้ความรู้แก่นักเรียนปกติเกี่ยวกับการปฏิบัติตนต่อนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษอย่างถูกต้อง โดยส่งเสริมการทำงานเป็นทีม กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน ให้นักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้ทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อให้เด็กทั้งสองกลุ่มมีความเข้าใจและมีประสบการณ์ตรงในการอยู่ร่วมกัน ในกรณีรายวิชาที่นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ไม่สามารถเรียนร่วมในห้องเรียนปกติได้ ครูผู้รับผิดชอบควรจัดให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษไปเรียนในห้องเรียนคู่ขนานกับครูการศึกษาพิเศษ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชมพูนุช สมจันทร์ (2557) ที่ได้ศึกษาการจัดการเรียนรวมโดยใช้โครงสร้างชีวิตของโรงเรียน วชิรวิทย์ จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า 1.ด้านนักเรียน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมด้านวิชาการ อารมณ์ ด้านสังคม ระบบเพื่อนช่วยเพื่อนในห้องเรียนให้ผู้เรียนส่วนใหญ่มีความตระหนักในการช่วยเหลือและปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสม

2.3 ด้านผู้สนับสนุนที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้ปกครองขาดตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและการจัดการเรียนรวมในโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ผู้ปกครองของนักเรียนปกติไม่เห็นความสำคัญการจัดการเรียนรวม ผู้ปกครองของนักเรียนปกติและผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรวมและผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษไม่ยอมรับความบกพร่องของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับชมพูนุช สมจันทร์ (2557) ที่ได้ศึกษาการจัดการเรียนรวมโดยใช้โครงสร้างชีวิตของโรงเรียน วชิรวิทย์ จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ด้านสภาพแวดล้อมในด้านบุคคลที่เป็นปัญหาคือผู้ปกครองบางรายไม่สามารถยอมรับความบกพร่องและข้อจำกัดในตัวผู้เรียนได้ ทั้งยังไม่ให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือผู้เรียนเท่าที่ควร สำหรับแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรวม ด้านการบริหารจัดการ ดังนี้โรงเรียนจัดประชุม/อบรม ผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมวิธีการดูแล ช่วยเหลือ แนวทางการพัฒนานักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษไปในทิศทางเดียวกัน โรงเรียนได้จัดอบรมการให้ความรู้ ความเข้าใจ ให้กับผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เกี่ยวกับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนจัดการประชุมผู้ปกครอง โรงเรียนควรมีการทำความเข้าใจผู้ปกครองเกี่ยวกับนโยบายและการดำเนินงานการจัดการเรียนรวม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พชรรัชต์ ยศคำแหง (2558) ที่ศึกษาพบว่า ผู้บริหาร รองผู้บริหาร ครูและพี่เลี้ยง คณะกรรมการสถานศึกษาและภาคีเครือข่าย

ผู้ปกครอง ให้ความสำคัญในเรื่องโรงเรียนมีการดำเนินการนำเสนอในเรื่องการจัดการเรียนรวมโดยผู้บริหารชี้แจงให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา และบุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียนทราบเข้าใจและยอมรับการจัดการเรียนรวม รวมถึงโรงเรียนมีการจัดการเรียนรวม โดยให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้าเรียนร่วมกับเด็กปกติทั่วไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สามารถนำรูปแบบการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนศิลาจารย์พัฒนาไปประยุกต์ใช้ในโรงเรียนแกนนำที่มีสภาพแวดล้อมที่ใกล้เคียงกันและให้มีประสิทธิภาพมาตรฐานเดียวกัน
2. สามารถนำแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนศิลาจารย์พัฒนามาปรับใช้ในโรงเรียนแกนนำการจัดการเรียนรวมที่มีสภาพแวดล้อมกับบริบทที่ใกล้เคียงกัน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาสำรวจเจตคติของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ผู้อำนวยการ ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครองนักเรียนปกติ และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเกี่ยวกับการจัดการเรียนรวมในโรงเรียน
2. ควรมีการศึกษาทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนศิลาจารย์พัฒนากับโรงเรียนบริบทต่าง ๆ แล้วพัฒนาเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรวมที่เหมาะสมกับโรงเรียนในแต่ละบริบท

บรรณานุกรม

- ชมพูนุช สมจันทร์. (2557). *การจัดการเรียนรวมโดยใช้โครงสร้างชีวิตของโรงเรียนวชิรวิทย์ จังหวัดเชียงใหม่* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธีระพงษ์ พรหมกุล. (2558). *สภาพการบริหารจัดการเรียนรวมโดยใช้โครงสร้างชีวิต (SEAT) เป็นฐานในสังกัด การศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เบญญา ชลธารินทร์. (2546). *คู่มือการบริหารจัดการเรียนรวมตามหลักโครงสร้างชีวิต (SEAT)*. กรุงเทพฯ: เพทายการพิมพ์.
- พชรรัชต์ ยศคำแหง. (2559). การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนรวมตามกรอบแนวคิดโครงสร้างชีวิต (SEAT) ของโรงเรียนวัดด่านสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1. *วารสารมหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์*, 10(3), 362-376.
- โรงเรียนศิลาจารย์พัฒนา. (2557). *รายงานผลประจำปีของสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- วารี ธีระจิตร. (2545). *การศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สิริมา หมอนไหม. (2543). *องค์ความรู้และกระบวนการค้นคว้า*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2557). *แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาต้นแบบการเรียนรวม (Inclusive school)*. กรุงเทพฯ: สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *พระราชบัญญัติการจัดการศึกษา สำหรับคนพิการ พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ.
- อัญญทิการ์ ศุภธรรม. (2550). *ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการการจัดการศึกษาของโรงเรียน แกนนำ การจัดการเรียนรวม* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.